

STEKLAR

Izhaja od leta 1959

Letnik XXXX, št. 7

Hrastnik, 23. 7. 1999

Praznik občine Hrastnik

“NA KRILIH USTVARJALNOSTI, SAMOZAVESTI IN PRIJATELJSTVA”

je bilo geslo, pod katerim so se odvijale letošnje prireditve ob prazniku občine Hrastnik.

Ob vsakoletnem občinskem prazniku imamo občani navado, da se ozremo nazaj in preletimo dogodke, ki so se vrstili v tistem letu, ugotovimo katere so vse tiste zastavljene naloge, ki smo jih tudi uresničili, katera področja iz zastavljenega programa so bolj ali manj uspela ter kako znamo občani sploh sprejemati in ceniti te nove pridobitve. Vse to nam je bilo letos predstavljeno zelo celovito in pregledno kar skozi dogajanja, ki so se ob letošnjem prazniku občine vrstila kar ena za drugim.

Same prireditve v počastitev 3. julija, praznika občine Hrastnik ter vzporedno s tem dneva državnosti, so se odvijale vse od 16. junija dalje. Začelo se je z otvoritvijo razstave domače in umetne obrti v Poslovni stavbi v Hrastniku, katero je organizirala območna obrtna zbornica pod pokroviteljstvom občine. Poleg domačih obrtnikov so v goste povabili tudi mojstre ljudske obrti iz Trziča. Družina Kosmačevih se je

predstavila s kopijami izvirnikov domačih izdelkov, kot so razne šatulje, lesen jedilni pribor, čevljarске svetilke, pastirske sončne ure... Na razstavi so se tokrat predstavili tudi dolski in hrastniški osnovnošolci z izdelki ročnih poslikav na svilo in steklo. Z željo po ohranitvi steklarske tradicije v naši dolini, le-ti vsako leto priredijo steklarsko likovno kolonijo. Vsekakor dejanje, vredno pohvale.

Prireditve so se nato iz dneva v dan kar vrstile:

- od športnih turnirjev, v počastitev 75-letnice delovanja Nogometnega kluba Hrastnik;
- otvoritve novih prostorov za mladino;
- razstave fotografij člana RELKA, dr. Borisa Skalina v novi galeriji Delavskega doma Hrastnik;
- svečanosti pri spominskem bojnem znaku na Kumu;

IZ VSEBINE:

- Praznik občine Hrastnik
- Projekt Gallus
- Obnova I-kadne peči
- Intervju: A. Trplan
- Generalni remont brusilnice
- Zdravniški nasveti
- Zanimalo vas bo
- Horoskop
- Križanka

- otvoritve razstave ročnih del sekcije Društvo upokojencev Dol z ženskim kvartetom Plavica in učenci Glasbene šole Hrastnik;
- pa vse do promenadnega koncerta Rudarske godbe na pihala s skupino mažoret Pihalnega orkestra radeških papirničarjev na Dolu.

Vrhunec praznovanj ter največjo pridobitev občine Hrastnik je prav gotovo predstavljala otvoritev nove športne dvorane "Dolanka" na Dolu, dne 24.06.99. Zgrajena je bila v slabem letu dni, saj je temeljni kamen položil župan občine Hrastnik, g. Leopold Grošelj skupaj s predstavniki učencev osnovne šole Dol 27.06.1998. Športna dvorana bo nudila pogoje za izvajanje športne vzgoje in rekreacije tako solarjem kot vsem starejšim občanom, športnim društvom pa bo nudila idealne pogoje za njihov nadaljnji razvoj in s tem povezane športne dosežke. Ime za dvorano - Dolanka, so dobili z anketo med osnovnošolci. Po uvodnih besedah župana in obdaritvijo vseh zaslužnih za izgradnjo športne dvorane, je le-to odklenil Aleksej Bočko, letošnji evropski mladinski prvak v spustu, v kajaku. Vsi, ki so se tisti večer udeležili uradne otvoritve s svečano akademijo, so bili priča programu, kakršnega Dol in njegovi prebivalci še niso videli. Skoraj 1000 obiskovalcev si je ogledalo plesne

Podelitev občinskih priznanj v Delavskem domu Hrastnik

Cicimatura v novi dvorani na Dolu

točke plesnega para ter 3-kratnega svetovnega prvaka Andreja Škufce in Katarine Venturini ter točk telovadcev iz državne reprezentance Slovenije na konju, na bradlji in v ritmični gimnastiki. Slovesno akademijo so popestrili tudi člani zabavnega orkestra Glasbene šole Hrastnik Swing, otroci hrastniških vrtcev, otroški pevski zbor Dol ter ansambel Veter. Slavnostni govor je imel župan občine Hrastnik, ki je ob tej priliki lepo povedal: "Dajmo mladosti krila, da najde lepote življenja. Naj namesto brez-ciljnosti in obupa izberejo veter v laseh, zdrav pogled na svet, samospoštovanje in jasne misli."

Nov športni objekt pa niso dobili samo krajani Dola. Sočasno je bila obnovljena tudi atletska steza v športnem parku na Logu, povečano je bilo igrišče za košarko v Podkraju ter tri igrišča za ulično košarko v KS Boben, Turje in na Novem Logu.

Poleg športnih objektov pa je bilo prenovljenih tudi nekaj kulturnih objektov, kot npr. hrastniški muzej. Njegova celovita prenovitev vsekakor še ni v celoti končana.

Po otvoritvi nove športne dvorane, so se v naslednjih dneh vrstile razne športne prireditve in turnirji v le-tej, sočasno pa tudi na drugih lokacijah, t.j. na reki Savi, pri domu Brodarskega društva, kot na športnem parku na Logu; ter druge kulturne prireditve, kot je bila počastitev krajevnega praznika KS Steklarna s podelitvijo priznanj in otvoritvijo športnih in komunalnih pridobitev v tej KS.

Sama svečanost s podelitvijo občinskih priznanj in nagrad za leto 1999 se je odvijala dan pred občinskim praznikom v Delavskem domu Hrastnik. Dobitniki letošnjih občinskih priznanj so bili:

- Srebrno priznanje je prejel Branko Klančar, katerega tudi delavci Steklarne Hrastnik prav dobro poznamo. Njegova dela in samo ustvarjalnost lahko zasledimo v obliki fotografij v vsakem Steklarju ter v propagandnem gradivu Steklarne Hrastnik. Branko Klančar je akademski slikar, katerega zasluga je vsekakor, da ne bodo vsi pomembni dogodki v hrastniški dolini nekoč pozabljeni. Naši zanamci bodo vsekakor imeli po njegovi zaslugi celovit vpogled v kronološki razvoj naše doline in njenega gospodarstva.
- Bronasto priznanje občine Hrastnik je prejelo Kamnoseštvo Šergan, katerega lastnika

prav tako dobro poznamo, saj je bil nekoč prav tako zaposlen v Steklarni Hrastnik. Vendar pa je bila družinska tradicija močnejša, premamila ga je in po 10-tih letih se je iz preproste popoldanske obrti za sestavljanje nagrobnih spomenikov in izdelovanje napisov, razvilo sodobno podjetje, ki izvaja široko paleto poslov, še vedno pa je njihova osnovna dejavnost proizvodnja in obdelava kamna.

- Prav tako je bronasto občinsko priznanje prejel ženski pevski zbor KUD Svoboda Dol pri Hrastniku, za svojo uspešno ter predvsem kvalitetno 20-letno ustvarjanje oz. prepevanje.
- Bronasto priznanje je prejel tudi Nogometni klub Hrastnik, ki letos praznuje 75-letnico delovanja. Prvič so se z nogometom v Hrastniku srečali že davnega leta 1922, ko so se za žogo podili tako študentje kot ostala delavska mladina. Pobudnik letga je bil g. Vili Strašnik, ki je prišel v hrastniško dolino na delo v Steklarno ter je 2 leti pozneje tudi ustanovil Nogometno društvo in sicer v sklopu kulturnega društva "Svoboda". Kako kvalitetno je bilo to društvo, nam pove samo dejstvo, da je bilo le-to kar nekaj časa uvrščeno v današnje 1. ligo.

Zlatega občinskega priznanja ter priznanja častni občan to leto niso podelili, ker predlogi za le-tega naj ne bi izpolnjevali kriterijev.

Na svečanosti je g. Grošelj najboljšim osmošolcem OŠ Hrastnik in Dol tokrat prvič javno podelil županovo zlato pero. Da pa je bila sama svečanost še bolj prijetna in pa hkrati ustvarjalna, je poskrbel otroški simfonični orkester glasbene šole Hrastnik, s svojim bogatim izborom skladb znanih skladateljev iz vsega sveta.

Letošnje praznovanje občinskega praznika je bilo vsekakor zelo pestro in bogato. Vsi občani smo dobili veliko novih prostorov za kulturno in športno udejstvovanje ter za preživljanje svojega prostega časa. Dobili smo nove, lepo urejene parkovne prostore, kar dokazuje, da je občina Hrastnik po pravici tudi to leto dobila priznanje kot najlepše urejena občina v Zasavju.

Naj to reportažo zaključim z besedami g. Grošlja, katere je izrekel ob podelitvi letošnjih občinskih priznanj in katerim se tudi sama pridružujem:

"Hrastnik je naš! Saj v njem živimo ljudje, ki smo samozavestni in ustvarjalni. Predvsem pa smo ljudje, ki vemo kaj hočemo."

Edita Čadež

Praznovanje ob občinskem prazniku v Podkraju

PROJEKT "GALLUS"

Leta 2000 bo 450-letnica rojstva Jakoba Gallusa Carniolusa, svetovno priznanega skladatelja našega rodu, ki je živel v času renesanse, v 16. stoletju. Obletnica je priložnost za prodor posameznih izdelkov na slovenski in mednarodni trg, ki se lahko tako ali drugače navezujejo na to obletnico, glasbo, ljubitelje zborovskega petja in na 16. stoletje.

Uvod je citiran iz prispevka g. Boleta, direktorja koncertne agencije Gallus J. Carniolus iz Ljubljane. Poslovni predmet agencije seveda ni plasman steklenih izdelkov na tržišče, pa vendar je razmišljanje iz uvoda bolj tržno, kot je to primer pri mnogih podjetjih, ki ustvarjajo dohodek s prodajo izdelkov na trgu. V Steklarni Hrastnik smo to pobudo vzeli resno in z omenjeno agencijo začeli s projektom Gallus.

Osnovni izdelek naj bi bil kozarec (kozarec kot nepogrešljiv element vsakega gospodinjstva, celotnega gostinstva in tudi primerno darilo), ki naj bi bil tipično slovenski. Obdobje, v katerem je živel Gallus, je bilo osnovno izhodišče oblikovnemu snovanju izdelka. Gre za 16. stoletje, ko so ljubljanske steklarne že

proizvajale steklene izdelke. Narodni muzej v Ljubljani hrani nekatere izdelke iz omenjenega obdobja, lepo pa so predstavljeni tudi v knjigi "Ljubljanske steklarne v 16. stoletju in njihovi izdelki" (avtorici M. Kos, M. Žvanut). Problem je seveda v tem, da so omenjeni izdelki ročno pihani in skoraj unikatno oblikovani; danes pa mora biti vsak resnejši tržni pristop podprt z množično proizvodnjo, sicer vsa stvar ostane sama sebi namen. Sicer pa v našem razvojno tržnem konceptu že nekaj let uspešno prenašamo kreacije oz. izdelke polavtomatske ali ročno pihane tehnologije na avtomat. V tem kontekstu smo preoblikovali serijo kozarcev iz 16. stoletja in jo priredili za avtomatsko stiskalnico.

Tako je nastal kozarec Gallus, ki vnaša svežino in izvornost v slovensko in mednarodno steklarsko ponudbo, izhaja pa iz tradicije slovenskega meščanskega steklarstva. Tu je potrebno dodati pomemben element snovanja izdelka - to je namembnost uporabe: Gallus se je rodil v pokrajini cvička in kozarec naj bi ustrezal (oblika in vsebina) zahtevam kulture pitja, ki jo narekuje cviček (cviček je avtohtono slovensko vino). Kozarec ima na dnu odtisnjeno podobo Gallusa, ki pozicionira lokacijo izvora proizvodnje kozarca; je torej izdelek s kulturno zgodovinskim pomenom in kot tak uradni kozarec Gallusovega leta.

Steklenica, kozarec GALLUS

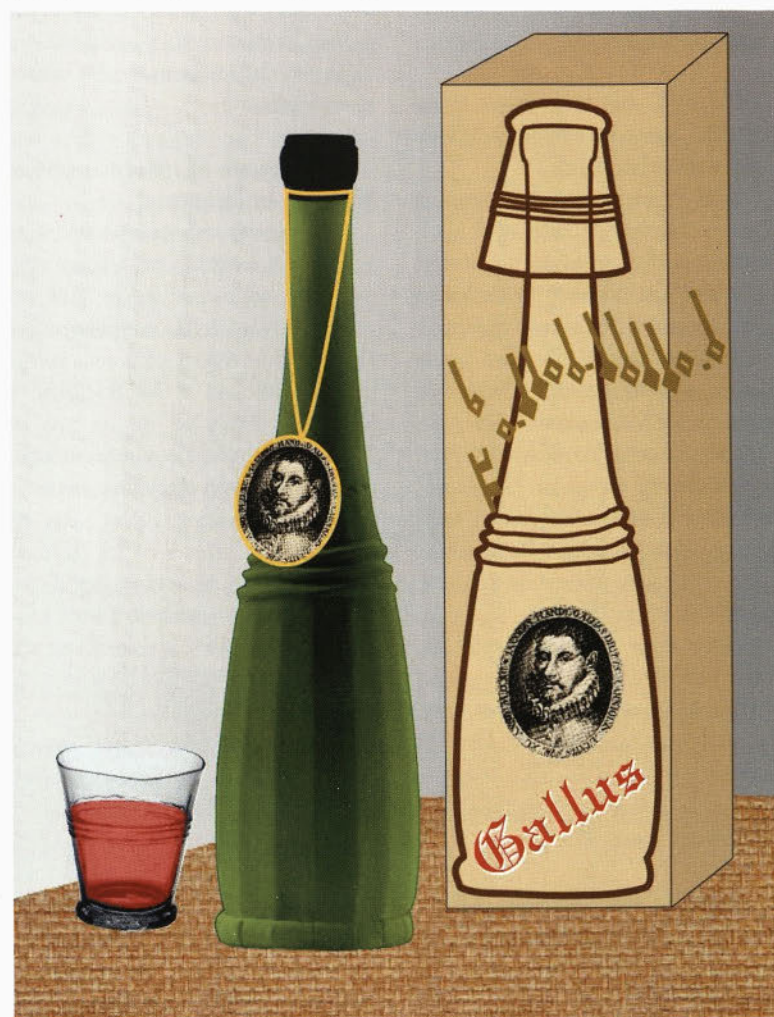
Pepelnik GALLUS

Projekt Gallus pa vključuje tudi litrsko steklenico in buteljno steklenico Gallus. Izvedba je zamišljena v kontekstu naravnana na krepitev slovenske zavesti s poudarkom na ohranjanju in obujanju slovenske kulturne dediščine in naravnih darov.

Razvojni oddelek Steklarne Hrastnik je s sodelovanjem tehnologov predstavil vse tri osnovne izdelke projekta Gallus (dodatno pa še pepelnik)- deloma v plexiju, deloma v glini, vse pa seveda v računalniški simulaciji kot gotove izdelke. Tako je prva - kreativna faza za nami. Praviloma je to najzahtevnejša naloga, saj vemo, da je težko iznajti nekaj

novega, nekaj kar še ni. Vendar ne gre podcenjevati dejanske realizacije projekta - od investicij v orodje, zagotovila ustreznih količin prodaje, potrebne promocije itd. Z eno besedo: projekt Gallus je pilotski model tudi za Steklarno Hrastnik, saj gre za tipičen primer trženja novega lastnega izdelka, ki ga ni nihče naročil v ustreznih količinah. Pri takih projektih so riziki veliki; velike pa so tudi možnosti za uspešno prodajo, večanje imidža in pozicije na domačem, pa tudi na tujih trgih.

Slavko Marcen

Buteljna steklenica, kozarec GALLUS

Bivši vidni sodelavci ANTON TRPLAN

Tokrat v rubriki bivši vidni sodelavci predstavljamo nekoga, ki je delal na neposrednem vzdrževanju podjetja. G. Anton Trplan je človek, ki je dolga leta skrbel, da so naprave v Steklarni delovale dobro, zlasti pa je svoj pečat pustil na področju hladilnih peči.

Še danes, kot takrat, ko je še hodil na delo, vstaja zgodaj, zato se mu 7. ura za najin pogovor ni zdela prav nič prebrana. Pričakal me je že na stopnišču hiše in po začetnih vljudnostnih frazah je stekel zanimiv pogovor, ki ga je Tone, kot so ga vsi klicali, začinil z raznimi duhovitostmi iz časa njegove delovne dobe.

• **Že nekaj let je, odkar ste odšli iz Steklarne Hrastnik...**

Res je. Upokojil sem se konec julija pred dvanajstimi leti - leta 1987.

• **Dolga leta ste delali v Steklarni, kdaj pa ste pravzaprav pričeli?**

Bilo je to 7.11.1946. Delal sem dobri dve leti, ko sem bil izbran za oficirsko šolo, ki se je zaključila s staziranjem, ki so mi ga zaradi sodelovanja v NOB skrajšali za štiri mesece. Pridobil sem čin podčastnika in kasneje častnika. Ponovno sem se zaposlil po novoletnih praznikih leta 1950.

• **Sicer pa ste se v naše kraje priselili. Kje in kako so potekala vaša mladostna dela?**

Sem Prekmurec. Po končani osnovni šoli sem se začel učiti kovinarskega poklica pri privatniku, in sicer še preden sem dopolnil 14 let, junija 1942. Teoretični del so nam podajali v madžarsčini (območje je med vojno spadalo pod Madžarsko). Praksa in teorija je potekala istočasno. Za praktični del je v celoti odgovarjal mojster, ki je tudi beležil prisotnost. "Špricanje" nam takrat še na misel ni prišlo. Urnika pri tem ni bilo, delati je bilo potrebno, dokler ni rekel, da gremo lahko domov, tudi če je bila ura 11 zvečer. Še v času vajeniške dobe sem delal tudi vse sobote in večino nedelj. Včasih pa je bil tudi pouk ob nedeljah. V tem času, dobrih 16 let sem dopolnil, sem bil mobiliziran v partizansko vojsko. Preostanek šolanja sem zaključil po osvoboditvi, maja 1946.

• **Šolanje je bilo naporno. Ali pa vam vsaj nudili ustrezno znanje za poklic, za katerega ste se izobraževali?**

Delali smo zelo različna dela - popravljali kolesa, delali ograje,

mreže, štedilnike, pečna vrata, popravljali motorje ... Mojster je bil strog. Enkrat ti je pokazal, drugič pa se mu je že roka sprožila. Bilo mu je v interesu, da se čim več naučimo, saj je računal, da se bomo zaposlili v njegovi delavnici. Kasneje pa je poleg vajencev zaposlil še enega delavca. Ker pa je v tem povojnem času izredno primanjkovalo materiala, sva se s sva se z novim sodelavcem pri delu menjavala - en teden jaz, naslednji on... S takšnim delom si človek ne more ničesar ustvariti. Kar si v enem tednu zaslužil, si v naslednjem zapravil. Odločil sem se, da zamenjam službo.

• **In zakaj ste se odločili prav za Hrastnik in Steklarno?**

Nameraval sem na Jesenice, kjer je že delalo nekaj mojih kolegov. Na poti sem se ustavil še pri svojem očimu, ki je delal v apnencah v Hrastniku. V tistem času sem srečal g. Ignatijeva, ki je bil tehnolog v Steklarni. Povedal mi je, da v Steklarni potrebujejo ključavničarje. Zglasil sem se pri ing. Lunu, ki me je z veseljem sprejel. Prišel sem že naslednji dan. Ker sem bil navajen dela, sem dokaj hitro napredoval.

Živel sem v samskem domu, kasneje pa so nas nekaj premestili na vrh steklarskega gradu.

• **Če so vas potrebovali izven delovnega časa, so vas torej lahko hitro našli?**

V kraju takrat še nisem imel prijateljev in znancev, zato sem rade volje ostal na delu, če so me potrebovali. In potrebovali so me kar naprej. Zato sem v tistem času res dobro zaslužil (v razmerju z mojstrom 2,5-krat več; razmerja pa so se kasneje precej spremenila).

Vedno sem bil tudi natančen, rad sem imel urejeno delovno okolje in čistočo.

Tudi pozneje, ko sem imel že družino, sem stanoval blizu tovarne. To je bilo za mojstre res zelo priročno, zame pa mnogokrat prav neprijetno. Včasih ima človek rad tudi malo zasebnosti. Nekoč sem naročil hčerki, ki je bila takrat še majhna, da ne sme nikomur odpreti, ker ni varno. Ko me je prišel iskat mojster Hudi, je začela vpiti: "Ata, cigani so zunaj." Seveda sem kar se da hitro odprl vrata.

Zgodilo se je tudi, da smo se ravno odpravljali od doma, ko me je še kdo prestregel. Včasih se nisem niti preoblekel v delovna oblačila, odšel k stroju, popravil kar je bilo potrebno in odšel na nameravano pot.

• **Imate v spominu kakšno posebno delo, kjer ste lahko dokazali svoje sposobnosti?**

Največ sem delal na področju hladilnih in žgalnih peči. Če me spomin ne vara, sem skupaj s sodelavci naredil 32 hladilnih peči. Na začetku so bile še zidane, kasneje pa smo izdelali nove na mrežo. Veliko smo improvizirali - jaz sem delal, mojster pa sproti risal. Takrat smo naredili v hiši celotno hladilno peč od ventilatorjev, ventilov za plin, reduktorjev - samo pogon (elektromotor) smo kupili. Kasneje smo jih delali po vzorcu, ki smo ga dobili iz Belgije in po njem naredili še preostale.

Prav tako smo tudi na ostalih področjih domala vse naredili doma - sami smo delali plinovode, vodo-

vode, toplovode, okovje za vezave, zapirala za zrak, kolute, skip dvigala (Cipej) V ključavničarski delavnici pa je bilo takrat okrog 40 delavcev. Delo je bilo razdeljeno na manjše skupine petih ali šestih delavcev, ki so pokrivalo posamezna področja. Sam sem zelo kmalu načeloval takšni ekipi - bil sem skupinovodja, čerav dolgo nisem imel tega naziva. Proti koncu sem bil tudi namestnik mojstra delavnice. Vendar sem jaz zmeraj raje fizično delal.

• **V rubriki Bivši vidni sodelavci smo predstavili precej tudi navzven vidnih sodelavcev - tudi direktorje ipd. Vi to niste bili, pa vendar vemo, da ste izstopali s svojim delom.**

Pri mojstru, kjer sem se izučil sem pobral veliko znanja. Po enem letu uka pri njem sem znal več, kot nekateri, ko so končali tri-letno šolanje. Tudi veselja za delo mi ni nikoli manjkalo, mislim, da sem temu pridal malo talenta, priden pa sem bil tudi vedno. V tovarni nisem imel ne očeta ne mame, ne tete, ne strica, ki bi me ščitil. Dokazovati sem se moral sam.

Veliko smo se naučili tudi z improviziranjem, ki sem ga že omenil. Kmalu po prihodu v tovarno smo npr. delali kabine za tovornjake, ki smo jih potrebovali za vožnjo peska iz kamnoloma v Novem mestu. Najprej smo dobili neko staro kabino

V kakršni koli vlogi sem že bil, sem se trudil po svojih najboljših močeh.

v popravilo, nato pa so nam naložili izdelavo novih. Ker je tovarna malo pred tem pogorela, smo vso zimo delali zunaj. Kabina sicer ni bila kot Ferrarijeva, pa vendar bila je v funkciji, vrata so se zapirala...

Leta 1953 smo npr. mi delali vodovod po Hrastniku - od Doležaleka do križišča. Večino materiala smo dobili, kolena, ki pa jih ni bilo, smo naredili v delavnici, jih izolirali...

• Kot vsak človek tudi vi niste vedno imeli svojega dne, izgleda pa, da ste izgubljeno hitro in učinkovito nadoknadili?

Včasih sem že imel kakšen "športni dan", vendar pod normo kljub temu nisem bil nikoli. Naslednji dan smo tako hiteli, da tudi govorili nismo med seboj. Fantje so radi delali z menoj. Delo sem organiziral tako, da je bilo čim manj nepotrebnih opravil in da je bilo opravljeno s kar se da malo muke. Pristop k delu se mi je vedno zdel ena od pomembnejših zadev, zato sem mnogokrat tudi doma razmišljal, kako se bomo naslednjega dne lotili kakšne zadeve.

Vedno sem bil tudi natančen, rad sem imel urejeno delovno okolje in čistočo; če ni bilo drugače, sem tudi sam prijel za metlo.

• Kaj pa vas je pri vašem delu še posebej jezilo?

Vedno sem imel rad, da sem vnaprej vedel, kaj bom delal, da sem se lahko ustrezno pripravil. Mnogokrat pa se je zgodilo, da sem komaj z vso opremo - elektro aparat, avtogeni aparat, ščit, elektrode - prispel do nekega delovišča ali ravno pričel z delom, pa je prišla nova komanda - nekje drugje se mudi še bolj. Zlasti me je jezilo, če sem vedel, da delo ni tako zelo nujno, ali da je na razpolago dovolj drugih delavcev. Vedno pa so mojstri radi dali delo tistim, ki jih ni bilo potrebno neposredno nadzorovati in so se nanje lahko zanesli. Naši skupini so rekli "debela ketna", jaz pa naj bi bil njen zadnji člen.

Večkrat smo morali delati tudi razna dela, za katera sem vnaprej vedel, da ne bodo uspela. Vendar, če so šefi tako rekli, je moralo tako biti. Nihče pa se ni pomislil, da v ognju,

vročini, višini, prahu in podobnih pogojih ni ravno lahko delati eksperimentov.

Jezil sem se tudi, da sem kljub konstruktorjem in razvojnemu oddelku za delo dobil bolj malo načrtov, češ, "Saj vi veste, kako je treba". Potem pa so za nazaj na podlagi izdelka delali načrt.

• V delavnicah pa je bilo vedno tudi veliko smeha. Se spomnite kakšne anekdote?

Včasih smo bili v delavnici kot ena družina. Skupaj smo držali tako pri delu, kot pri raznih neumnostih. Ko smo bili locirani na mestu, kjer so sedaj NC stroji Forsteka, je skozi steno naše in mizarske delavnice tekla napeljava za toplovod. Jaz sem imel delovno mizo ravno pri tej odprtini. Kar skozi so mi iz mizarske delavnice včasih poslali z rdečo barvo napisano sporočilo na lati - "Toni, pridi!" Ali pa me je kdo drug opozoril: "Toni, lata."

• Ko ste vi odšli v penzijo, še ni bilo nobenih dokupov in drugih skrajševanj delovne dobe?

Vedno sem z veseljem hodil na delo. Štirideset let in tri dni delovne dobe pri 59-ih letih starosti je bilo napolnjenih, ko sem odhajal. Še zadnji delovni dan sem štiri ure delal, saj sem hotel dokončati začeto delo. Vsi so me priganjali, naj neham, vendar sem vztrajal, dokler vrata niso bila gotova. Potem pa so me z vozičkom odpeljali v gasilski dom, kjer smo se zares poslovili. Bilo je lepo in spomini so še danes zelo živi.

Dejansko pa sem skupaj z učno dobo, ki je bila tudi delovna, delal od leta 1942 - 45 let.

• Poleg dela v teh 45 letih ste se najbrž ukvarjali še s čim?

Bil sem eden od ustanovnih članov Strelske družine Steklar. Dosegli smo kar nekaj uspehov. V določenem obdobju sem bil tudi blagajnik družine. Za hobi sem včasih tudi malo kegljal. Rad sem si ogledal tudi kakšno tekmo, zlasti ko je igralo Bratstvo. Za kaj več pa ni bilo časa - od ponedeljka do sobote smo delali, ob nedeljah je bil obvezen remont. Če bi ure seštel, bi si nabral 80 let delovne dobe.

• Kaj pa politično udejstvovanje?

Nekaj časa sem bil tudi član ZK. Okrog izstopa iz partije pa je bila posebna zgodbica, ki za tiste čase ni bila kar tako. Ko sem dobil plačo - imel sem 208 ur dela v rangu VK ključavničarja, sem na škatlico cigaret napisal mesečne izdatke - olje, moka, sladkor..., vsak dan tudi dva dcl vina, na koncu pa seštevke in pripis - za članarino ZK mi je pa zmanjkalo. Posojila pa tudi ne bom najemal. Kmalu za tem je vrnilo partijske knjižice še nekaj sodelavcev.

• Še spremljate dogajanja v Steklarni?

Največ preberem v vašem časopisu, včasih se tudi pogovorim s kakšnim bivšim sodelavcem, čeprav jih je vedno manj, pa tudi tiste ki so še, vse redkeje srečam.

Ne znam si predstavljati, kako danes vzdržujete podjetje s tako majhnim številom delavcev.

Čudim se tudi tolikim agitacijam za vložitev certifikatov v Steklarno, sedaj pa smo o dogajanju z delnicami zelo malo obveščeni, poleg tega pri-

Naši skupini so rekli "debela ketna", jaz pa naj bi bil njen zadnji člen.

• Imate lepo hišo, urejeno okolico. Najbrž ste veliko tega naredili sami?

Zidati sem začel, ko sem imel že 52 let. Kar je del z mojega področja sem seveda naredil sam - vrata, rolete.... Zidal pa res nisem. Eno leto sem hodil v službo že iz novega naslova, nato pa sem se upokojil.

Tudi sedaj še poprimem za kakšno orodje, čeprav moram priznati, da prave volje nimam več. Imam pa še kar nekaj načrtov za ureditev okolice. Pa za ožje sorodstvo še naredim kakšno malenkost.

• Ali ste zadovoljni s penzijo?

Penzija ni velika, ker v njej ni ne dodatkov, ne nadur. Na začetku sem bil zelo razočaran, sedaj pa se ne jezim več. Vem, da imajo tudi delavci, ki še delajo, zelo nizke plače. Zame pa je dovolj, saj nikamor ne grem. Enkrat na mesec grem k frizerju, takrat imam "športni dan".

hajajo časi, ko več ne vemo, kaj je sploh še Steklarna.

Tudi jaz se pridružujem mnenjem bivših sodelavcev v zvezi s počitniškimi domovi, zaradi katerih je bilo mnogo odpovedovanj z naslova plač, sedaj pa imajo od tega korist popolnoma drugi. Ljudje so tiho, ker se bojijo za svoj obstoj in preživetje. Vse bolj vidimo, da čas samoupravljanja ni bil tako slab. Vsaj borili smo se lahko zase.

• Kaj pa potem počnete, kadar imate čas?

Vedno sem rad veliko bral. Včasih sem prebral veliko knjig, sedaj ostajam bolj pri časopisih. Rad tudi rešujem križanke. In tudi gledanje TV programa mi ni odveč. Čas mi krajša tudi vnuk, poleg katerega človeku ne more biti dolgčas.

• In vaše sporočilo za bralce Steklarja?

Želim vam, da bi dobro delali in poslovali. Pozdravljam pa vse še aktivne in tudi tiste, ki so že v penzi-

Včasih smo bili v delavnici kot ena družina.

ji, s katerimi sem delil svoja delovna leta ali z njimi sodeloval.

Tone je ostal tak kot vedno - pošten in kritičen tako do sebe, kot do drugih. Bil je eden najboljših ključavničarskih mojstrov, znal pa je tudi "zapraviti" kakšen dan in to tudi priznati. In seveda vse nadoknaditi.

Nikoli mu ni manjkalo smisla za humor, zato so sodelavci radi delali z njim. Karel Čapek pravi, da je humor najdemokracičnejša človekova navada in predstavlja največjo duhovno svobodo. In svoboda duha je bila vedno cenjena, kar ne bi smeli pozabiti niti danes, ko so časi zaradi trženjskih zahtev vse trši.

Ni pa bil le smeh tisti, ki je pritegnil sodelavce. Če so delali z njim so vedeli, da ne bo nepotrebne dela in kasnejših popravil. Od njega so se imeli kaj naučiti in kdor je bil pameten, je to izkoristil, saj vsakemu ni dano, da dela s strokovnjakom, kot je bil on. Želim mu, da bi se v sedanjem umirjenem tempu življenja čim manj jezil in da bi se mu obraz čim večkrat razlezel v nasmeh. Saj mislim, da ne pravijo zastonj, da je dan brez smeha najbolj izgubljen med vsemi.

Pogovarjala se je Marinka Anžlovar

OBNOVA I-KADNE PEČI

Kampanja steklarske peči traja 7 do 8 let, zato je še kako pomembno pravočasno se odločiti za obseg in način generalnega remonta steklarske peči pa tudi postavitev proizvodnih linij na njej. Z I-kadno pečjo se v podjetju najodgovornejši že kar nekaj časa ukvarjamo saj bi nujno potrebovali večjo peč za tri proizvodne linije, večji peči pa je alternativa približno enaka peč kot jo imamo danes z dvema proizvodnima linijama.

Po temeljitem premisleku in pretehtanju vseh možnih opcij, smo se odločili, da bomo I-kadno peč generalno obnovili s kapaciteto, ki bo za približno 15 % večja, kot je kapaciteta današnje peči, saj na tej lokaciji ni možno brez bistvenih posegov v prostor in motenje proizvodnje na H-kadni peči postaviti približno tako veliko peč kot je G oziroma H-peč. Z oziroma na velikost peči, je smiselno inštalirati samo dve proizvodni liniji in sicer obstoječo 16-sekcijsko prešo, ki omogoča proizvodnjo steklenih izdelkov z

enodelnimi modeli, kupili pa bi tudi moderno in povsem novo 16-sekcijsko prešo, ki bi omogočala proizvodnjo steklenih izdelkov z dvodelnimi modeli. S tema dvema proizvodnima linijama bi v celoti porabili razpoložljivo steklo obnovljene peči.

Obstoječa konstrukcija I-peči je dokaj neugodna, predvsem v smislu prostora pod feeder-ji in okrog strojev, zaradi prenizkega, komaj še zadostnega nivoja stekla nad nivojem

tal strojev in s tem posledično problemov v proizvodnji predvsem zaradi prenizke hitrosti kaplje. S samo pečjo nastopajo problemi predvsem s časom, ko so zaradi obrabe ognje-vzdržnih materialov peči potrebna določena vroča popravila predvsem v področju pretoka in pod gorilci, to je med komorami in talilnim prostorom, kjer so kritična mesta obrabe komaj dosegljiva.

Zgoraj naštetih problemov so plod dejstev, da je bila peč prvotno narejena namensko za proizvodnjo kelihov, da je prvotno izkoriščala toploto dimnih plinov s pomočjo keramičnega rekuperatorja in se je kasneje predelala na regeneratorsko izkoriščanje toplote dimnih plinov in generalnega problema SH, to je pomanjkanje prostora. Omenjena dejstva so vodila v preteklosti do številnih kompromisov in improvizacij, kar je močno vplivalo na pogoje dela in izkoristek peči.

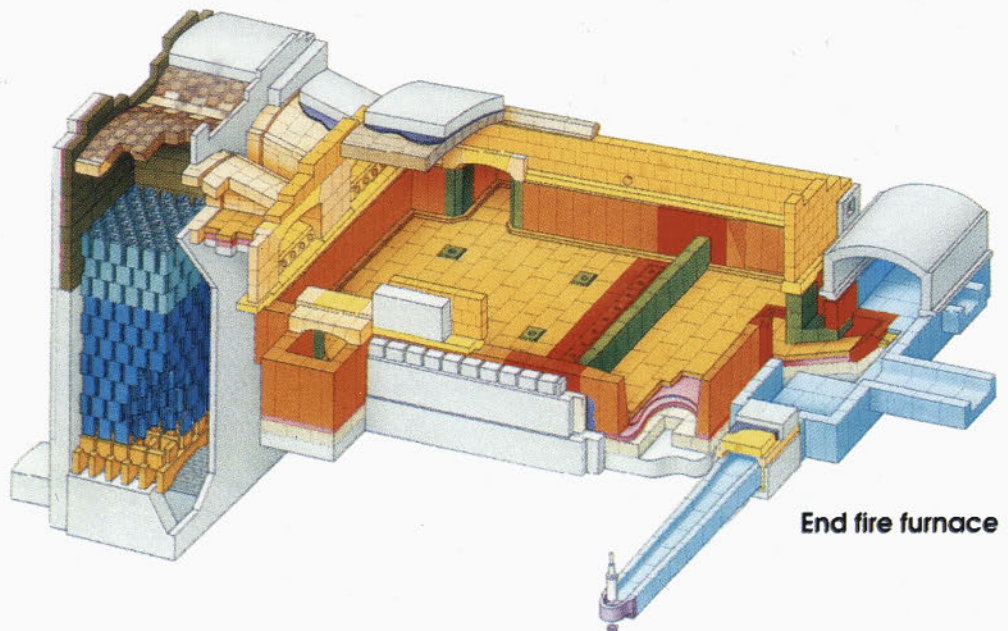
Velika bolezen Steklarne Hrastnik je to, da imamo zaradi prostorskih omejitev majhne peči in je kapaciteta strojev večja, kot lahko stekla na samih pečeh stalimo.

Tudi nova peč se določenim kompromisom ne bo mogla izogniti, v vsakem primeru je to prostorska omejitev in dejstvo, da smo se odločili za delno rekonstrukcijo obstoječe peči. Pred odločitvijo smo imeli pripravljenih več variant to je obnove nespremenjene peči, delna rekonstrukcija peči, postavitev delne

kopije G-peči na tem mestu in ustavitve proizvodnje na tej peči. Povečanje peči v smeri H-peči (kopija G-peči) bi povzročilo številne probleme, dobili bi povsem novo konstrukcijo peči, ki pa bi imela zaradi prostorskih omejitev številne kompromise, sam remont bi bil bistveno daljši in dražji, kljub temu sem mnenja, da najbolj detajlna analiza obstoječe peči in možnih variant ni bila narejena, poleg tega pa smo omejeni tudi s finančnimi sredstvi.

Bistvena sprememba na novi peči po rekonstrukciji bo dvig kapacitete od (33t/dan na 38 t/dan, seveda je to maksimalna kapaciteta peči in dvig celotne peči tako, da se bo nivo stekla zvišal od 2,5 na 3,8m. Zaradi povečanja kapacitete peči se bo povečala površina talilnega prostora od 13,5 na 14,4 m², optimirala se bo oblika in globina bazena globokega dela talilnega prostora in povečal se bo izgorevalni prostor talilnega prostora. Dvig peči pomeni tudi večji izkoristek toplote dimnih plinov v regeneratorskih komorah, ki bodo zaradi tega večje. Pomembna je sprememba delovnega prostora, ki bo imel tri priključne bloke za feeder-e in bo sam v obliki feeder-a (SORGOV PRECON sistem) s čimer bomo podaljšali pretok od 1,1 na 1,5 m in s tem povečali prostor med delovnim in talilnim prostorom.

Transport zmesi in črepinj v dnevni silos pri peči bo ostal isti, oz. prilagojen novi višini peči. Vgradila pa se bo nova vlagalna naprava, podobno kot na G in H-peči, kar bo

U-plamenska peč

povzročilo tudi delno predelavo silosa za zmes.

V podpečju je predviden tudi nov kracer za zbiranje črepinj, optimalno se bo poskušalo razporediti tudi potrebne ventilatorje, tlačne posode in ostalo.

Dvig peči za 1,3 m bo pomenil bistveno povečanje prostora predvsem okrog strojev in pod feeder-ji, tako da se bodo predvideni dve proizvodnji liniji optimalno razporedili, tretji priključni blok v delovnem prostoru pa bo na razpolago za eventualno tretjo proizvodno linijo. Obstoječa stiskalnica P-3 se bo postavila na mesto obstoječe stiskalnice P-4 in bo obdržala pozicijo kaplje na istem mestu, ter obdržala ime P-3. Nova 16-sekcijska stiskalnica se bo postavila na mesto obstoječe stiskalnice P-5, pozicija kaplje se bo premaknila za dva korita (cca 120 cm) naprej vzdolž feeder-a, imenovala se bo P-4. Zaradi večje

kapacitete nove P-4 je potrebna tudi večja in širša hladilna peč, za kar se že vodijo aktivnosti.

Generalni remont peči je predviden v mesecu novembru in decembru leta 2000, sam start obnovljene peči pa je predviden v prvih dneh meseca januarja leta 2001. Z ozirom na potreben čas za pripravo potrebne dokumentacije in načrtov za obnovo peči, temeljito analizo ponudb in dobavnih rokov za novo opremo in ognjevarnih materialov, sprejemanje dokončnih odločitev o generalnem remontu I-peči ni preuranjeno. Pripraviti se moramo temeljito, saj si v nobenem primeru ne moremo privoščiti neracionalnih poslovnih odločitev.

Mag. Marjan Polak

generalna obnova elektro peči EPO planirana v času božično-novoletnih praznikov v letošnjem letu ali celo nekoliko kasneje.

Pomembne obnove bo deležna v letošnjem letu brusilnica. Ta je bila v vseh letih močno zapostavljena, pa naj si bo to področje obnavljanja opreme, kot tudi same organizacije dela. V letošnjem letu bomo zato korenito obnovili celotno brusilnico in jo tudi fizično prestavili v prostore, kjer je še nedavno tega imel organizirano svojo proizvodnjo Stedek. Steklarna je pred nekaj meseci naročila novo preko 30 m dolgo pralno-sušilno linijo, širine 1,6 m. Linija je povsem samostojna, saj za ogrevanje uporablja lasten 46kW plinski kotel, ki ogreva vodo za spiranje in komoro za sušenje. Zasnovana je tako, da je poraba pitne vode minimalna, saj se le ta uporablja samo za končno spiranje, medtem, ko se voda za ostala spiranja reciklira. Vsi proizvodni stroji bodo postavljeni ob trak, s tem bo odpravljeno težko in naporno delo pomivalk.

Velika prednost nove linije je tudi v tem, da bo odpravila večkratno vračanje steklenih izdelkov ponovno na trak, zaradi več stopenjske dodelave steklenega izdelka. Zaradi tega danes prihaja do nepotrebnih stroškov vezanih na notranji transport in lom. Po kolektivnih dopustih bo tudi zaradi tega produktivnost nove brusilnice izboljšana.

Prestavitev brusilnice na novo lokacijo bomo izkoristili za ureditev vseh vrst instalacij. V popolnosti bomo obnovili elektro instalacije in razsvetljavo. Žage bomo obnovili, jim zamenjali elektro motorje, ter dodali frekvenčne pretvornike za regulacijo hitrosti diska.

Posebno skrb bomo namenili porabi vode na proizvodnih strojih oziroma na njihovih odtokih. V proizvodnji hali je potrebno še predvsem popraviti strop in dodati vsaj tri 50kW-ne grelnike za ogrevanje hale.

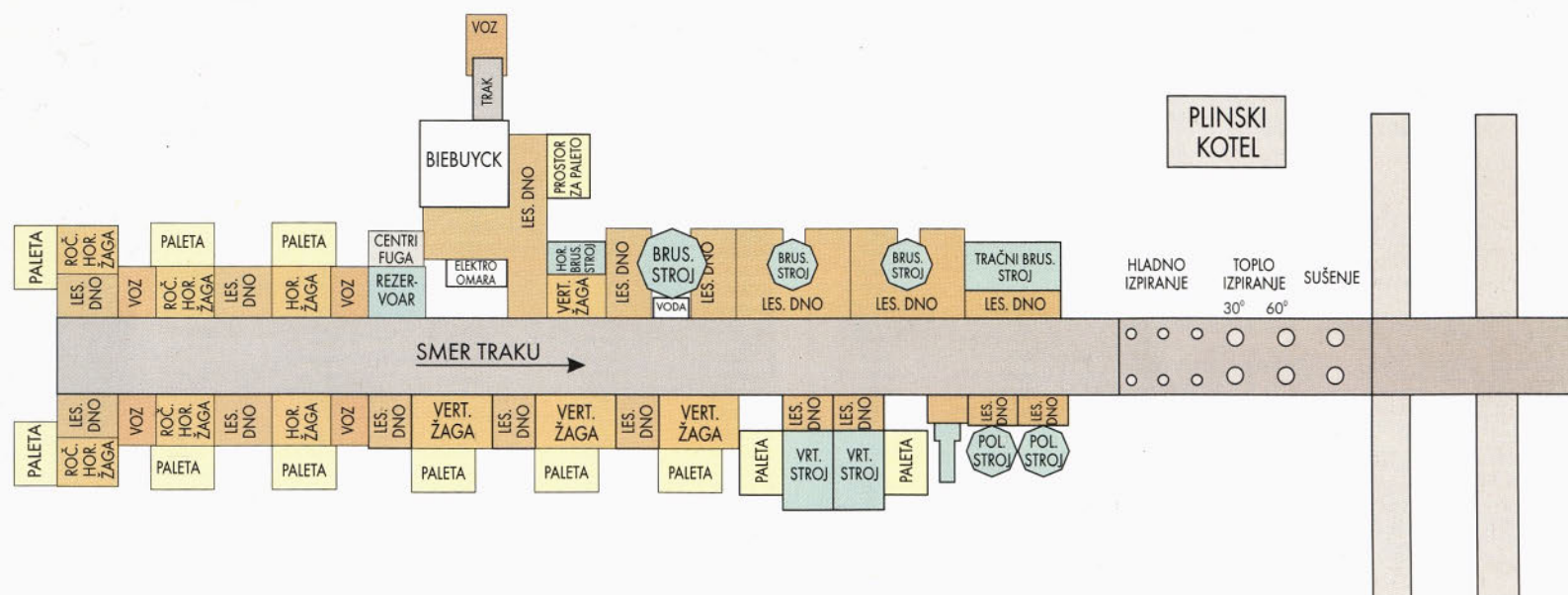
S postavitvijo nove pralno-sušilne linije bomo tudi v celoti odpravili brušenje steklenih izdelkov s korundom. Brušenje bo potekalo na novih diamantnih ploščah, ki jih bomo inštalirali na posodobljene obstoječe stroje za brušenje. Z lanskoletnim nakupom stroja za rezanje steklenih izdelkov TR 3 pomeni letošnja posodobitev brusilnice zaključek pomembnih vlaganj v brusilnico. Brusilnica bo s tem postala produktivnejša, omogočala bo kvalitetnejšo dodelavo steklenih izdelkov, ter zmanjšala stroške iz naslova odpada pri delu v brusilnici.

Franci Zajc

GENERALNI REMONT BRUSILNICE

Kolektivni dopust v PC razsvetljava je prilika, da se v tem času, to je v štirih tednih, uredi in obnovi tisto, kar med letom zaradi narave dela v tej sredini ni možno. Posebnih investicijskih posegov v sami neposredni proizvodnji ni predvidenih, saj je

Shema nove brusilnice

ZDRAVNIŠKI NASVETI

IZMENSKO - NOČNO DELO IN UTRUJENOST

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Preventiva pri delavcih, ki vršijo nočno delo

Preventiva naj sloni na odpravi vzrokov tveganja in obolenosti:

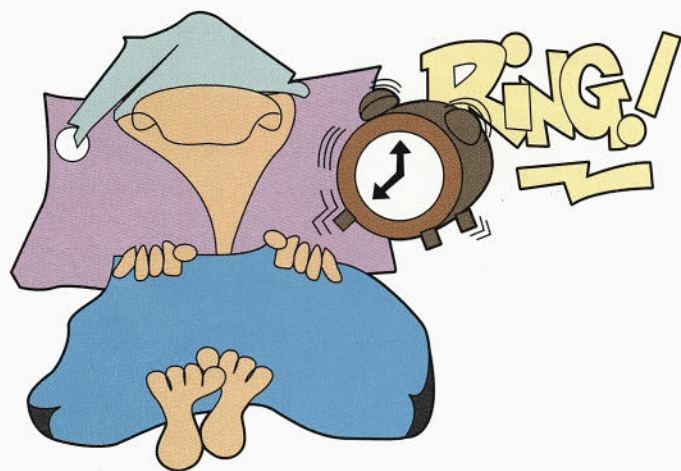
- a) organizacija sistema izmenskega dela
- b) delavčevo sodelovanje

a) Izmensko delo naj se izvaja do največ treh zaporednih nočnih izmenah. Poteka naj v smislu urnega kazalca.

Jutranje - popoldansko - nočno delo. Prednost je v tem, da organizem ne bo imel časa spremeniti svojega bioritma (cirkadialni ritem). Čas spanja se podaljša, organizem pa se spremembam lažje prilagodi. Po nočnem ciklusu mora biti 24 urni premor, da se delavec naspi. Prosti dnevi naj se enakomerno razporedijo in naj ne bo več prostih dni skupaj. Druga možnost je skrajšano nočno delo, manj kot 8 ur dnevno, seveda v kolikor organizacija dela to možnost dovoljuje. Pri organizaciji nočnega dela so pomembne tudi navidezno nepomembne stvari, kot npr. izboljšanje tehnologije, ustrezna nočna prehrana - tudi topla,

primerna temperatura delovnih prostorov, ustrezna osvetlitev prostorov. Za počasne, tedenske rotacije je mnogo težje pripraviti ustrezna priporočila, zaradi česar bi bilo priporočljivo, da se organizira nočno delo v hitrejšem ritmu, ki ga že izvajajo v zahodni Evropi, ali pa trajni nočni ritem, ki ga imajo v ZDA. Seveda je potrebno pri teh delavcih uvesti ustrezno nagrajevanje. Običajne tedenske rotacije so najbolj neprimerne in bodo verjetno v določenem času pri nas opuščene.

- b) Pri načrtovanju izmenskega nočnega dela je potrebno upoštevati, kako nočno (izmensko) delo vpliva na določen prosti čas delavca, njegovo motiviranost, na družinsko in sploh socialno življenje. Z delavcem se je potrebno dogovoriti, dobiti tudi njegov pristanek, ker je to osnovni dejavnik za uspešno delo. Potrebna pa je tudi zdravstvena selekcija delavcev za nočno delo, to pomeni, da je z ozirom na zdravstveno stanje sposoben opravljati delo tudi v nočni izmeni in pri tem upoštevati tudi vse zakonske predpise v zvezi z nočnim delom. Vsem delavcem pri izmenskih delih je potrebno zagotoviti redne obdobje zdravstvene preglede, da bi pravočasno odkrili ali so nastopile pri delavcih spremembe, ki ogrožajo njihovo zdravstveno stanje. Če so nastale spremembe, je potrebno takoj pri teh

delavcih nočno delo ukiniti. Praviloma pri izmenskem delu, ki zajema tudi nočno delo naj ne bi zahtevala večje psihične obremenitve, ker so pri teh delih možne in tudi verjetne napake zaradi utrujenosti in tudi možnost nezgod na delu. Zanimiv poskus so izvedli v nekaterih zahodnoevropskih državah v kemijski industriji.

Zaposlili so izmenske delavce, ki opravljajo delo le ob vikendih (part time delavce), vendar so pri teh delavcih ugotovili več napak pri delu, več nesreč pri delu, večje število odpovedi pri delu. Nemška kemijska industrija pa je rešila pomanjkanje žensk za polno delo v dveh izmenah tako, da je uvedla part time delo (skrajšani delovni čas), ki se začne ob 6h, 10h, ob 14 in ob 18 uri. Učinkovitost te skupine je za

10% večja kot pri polno zaposlenih, absentizem (bolniški stalež) je nižji za cca 6%. Problem pomanjkanje žensk za polno delo je rešila. Z zdravstvenega stališča smo mnenja, da je nočno delo pomembno čim bolj reducirati. Ker pa to v nekaterih vejah industrije ni mogoče, se moramo odločiti ali za hitro rotirajoče nočno delo, to je 2 do 3 dni, nato prekinitve, ali skrajšan delavnik. Ameriškega sistema trajnega nočnega dela ne priporočamo, ker prej ali slej izčrpa delavčevo psihofizično kondicijo, kot tudi socialne rezerve in dovede do relativno hitre delne ali popolne izgube delazmožnosti.

Dr. Jože Toplak
Spec. za med. dela,
prometa in športa

ZAHVALA

Dotrpela je naša draga mama

Štefanija BREČKO

Zahvaljujemo se vsem in vsakemu posebej za ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter izkazano pozornost ob njeni zadnji poti. Še zlasti smo hvaležni tistim, ki ste jo spoštovali in ji lajšali dni v času življenja. Prav posebna hvala velja dr. Mlinariču za dolgoletno zdravljenje.

Mož Tone, hčere Marjeta, Zvonka in Zlatka z družinami

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

Elizabete MUHVIČ

Se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in podarili cvetje in sveče. Posebej hvala izmeni Ranzinger-Šardi.

Hči Aljana

ZANIMALO VAS BO

Poletje je že široko odprlo svoja vrata in nas povabilo na zaslužene počitnice. Želim vam prijeten dopust, kjerkoli že boste in kakorkoli ga boste preživljali.

Z zadnjimi statističnimi podatki ste bili seznanjeni ob koncu meseca maja 1999, in sicer so bili takrat podatki sledeči:

MAJ 1999 smo zaključili s skupnim številom 803 zaposlenih, med katerimi je bilo 355 žensk in pa 448 moških, med vsemi pa smo imeli tri pripravnike in 59 delavcev sprejetih za določen čas.

V JUNIJU 1999 smo NA NOVO ZAPOSILILI 31 DELAVCEV, in sicer:

V OBRAT PREGLEDA (28 delavk): Bajro Mašovič, Berto Mrak, Adiso Pjanič, Natašo Povše, Sabino Škorjanc Tahiraj, Fadilo Tufekčič, Dragano Burkeljc, Rukijo Hasič, Aljošo Hočevar, Polono Kovač, Esado Lukovič, Dragico Marjanovič, Nevenko Stjepič, Karmen Nesič, Mihaelo Škoberne, Suzano Strah, Sabino Babič, Beti Martinčič, Safijo Hotič, Nafko Murtič, Mladenko Stjepič, Mirjano Koprovanovič, Sitno Omerovič, Ružico Brčina, Majo Urana, Alenko Sotenšek, Danico Škorjanc in Vesno Rad Nemet.

Vse delavke so zaposlene za določen čas.

V PC AVTOMATSKO PROIZVODNJO (3 delavce):

V redno delovno razmerje za določen čas smo na delovno mesto strojnikov zaposlili: Ilijo Mladenoviča, Matjaža Šuligoja in Nermina Burhana.

Delovno razmerje je **PREKINILO 6 NAŠIH DELAVCEV**, in sicer:

STAROSTNA UPOKOJITEV (1 delavka):

V mesecu juniju je bila starostno upokojena naša delavka Jožefa Privšek, ki je bila do upokojitve zaposlena na delovnem mestu skladiščnika v Podkrajju.

SPORAZUMNO (3 delavci):

Za sporazumno prenehanje delovnega razmerja so se v mesecu juniju odločili kar trije naši delavci in sicer: Ljiljana in Drago Novak, Ljiljana je bila zaposlena kot pregledalka stekla v obratu pregleda, njen mož Drago pa je opravljal

dela strojnika H-28. Na lastno željo pa je delovno razmerje prekinil tudi Janko Dolinar, zaposlen kot strojnik v PC Avtomatska proizvodnja.

DOLOČEN ČAS (2 delavca):

V mesecu juniju pa se je določen čas 6-ih mesecev iztekel Edisi Bašič in pa Gregorju Semeniču, oba sta bila zaposlena v obratu pregleda, Edisa kot pregledalka stekla, Gregor pa je opravljal dela odnašalca paketov.

PRIRASTEK K DRUŽINI

Denisu Perko, zaposlenemu kot tehtalec kemikalij v zmesarni, je Veronika Hauptman rodila prvorojenko Lucijo.

V rubriki **JUBILANTI** vam predstavljamo delavce, ki so svojo pripadnost firmi izkazali z dolgoletnim delom in so za to prejeli tudi jubilejno nagrado.

V mesecu **JUNIJU** so to:

10 LET

Alenka Kuhar, zaposlena kot vodja finančne službe, Mojca Škoberne, zaposlena kot komercialistka, Bojan Draksler, ki opravlja dela tehnologa, Andrej Šimec, zaposlen kot dostavljalec orodja in pa Lovro Petrin, ki opravlja dela ključavničarja.

20 LET

Vesna Brečko, zaposlena kot administratorica v obratu pregleda, Gospa Pušič, ki opravlja delo rezalke stekla, Ilinka Jovič, zaposlena kot odnašalka stekla v PC razsvetljava, Marjanca Sedeljšak, ki opravlja delo finančne knjigovodkinje, Stanka Zalokar, zaposlena kot vodja skladišča Podkraj in pa Pero Bagara, ki opravlja dela strojnika.

30 LET

Božidar Dacar, zaposlen kot brusilec stekla.

Ob navedbah kadrovskih sprememb, smo mesec **JUNIJ 1999** zaključili s skupnim številom 824 zaposlenimi, med katerimi je 376 žensk in pa 448 moških, med vsemi je 84 delavcev sprejetih za določen čas in pa trije pripravniki.

ČESTITAMO VSEM !

Kadrovska služba
Sabina Medved

ZVEZDE GOVORIJO

Horoskop od 1.8. do 31.8.1999

Piše astrologinja Milena Zakrajsek

Čeprav je avgust mesec dopustov, je za vas nastopil čas za spremembe. Čimprej razmislite, čemu bi se lahko odrekli, da bi dali prednost novemu. V srčnih zadevah bi utegnili biti rahlo razočarani. Ta mesec bo za vas poln sprememb tudi na delovnem mestu. Plačali boste dolg iz preteklosti.

Pred vami je prav prijeten mesec. Napetosti preteklosti se bodo nekoliko umirile. Nove stike in poznanstva boste sklepali na krajših potovanjih in pogovorih. Bodite pozorni na dneve okrog mlaja, posebej bodite previdni na cesti od 22. do 27.8.

V službi se bodo zadeve nekoliko umirile, zlasti če ne boste hoteli vsega opraviti sami. Žal se vam konec meseca obetajo neprijetnosti. Predvsem se morate zavarovati pred nepremišljenimi obljubami, da vam potem ne bo žal.

Vaša vitalnost je vredna občudovanja. Iz nje bo izhajala vaša prizadevnost in pridnost. Postavljeni boste pred težke odločitve in velika dejanja. Pravilno se boste odločili, zato boste zelo zadovoljni. Še bolj pa bo navdušena mlajša oseba, ki vas občuduje.

V prvi polovici tega meseca boste še nekoliko v stresu, potem pa vam bo Sonce pomagalo, da boste svetili kot zvezda. Čas je ugoden za novo ljubezen ali osvežitev stare. Nekaj se bo vsekakor dogajalo, izkoristite srečo tudi za druge ljudi.

Nekdo bo nasprotoval vaši volji, zato se bo treba prilagoditi. Če ste v bližnji preteklosti zinili kakšno neumnost, vam bo žal in avgust je primeren mesec, da to popravite. Bodite previdni okrog polne Lune, ko vam bo nekdo vsiljeval svoje nasvete.

Spočiti in dobre volje se boste lotili dela. S silno energijo in odločnostjo se boste vrgli v objem nove in drugačne prihodnosti. Zdravje vam bo pri tem odlično služilo. Če ste prejšnji mesec čutili pomanjkanje ljubezni, boste kmalu spoznali, da je to obdobje za vami.

Čeprav se bo namesto vas odločal nekdo drug, bo odločitev padla in odslej vam bo lažje pri srcu. Res je sicer, da boste še nekaj časa pod vplivom preteklih dogodkov, a že v drugi polovici tega meseca se bo celotna situacija obrnila vam v prid. Kovali boste nove načrte.

Počasi si boste opomogli od stresov, ki ste jih preživeli in se spet postavili na noge. Avgust je primeren za iskanje novih partnerstev, saj so vam zvezde na tem področju zelo naklonjene. Prej pa boste morali na delovnem mestu še marsikaj postoriti, saj delo ne sme trpeti zaradi osebne sreče.

Zapletli se boste v manjše težave, ki bodo na vašo srečo zgolj prehodne. Razlog bo tičal v pretirani častihlepnosti in uveljavljanju čuta za pravičnost, ki gresta drugim že pošteno na živce. Proti koncu meseca pazite na zdravje.

Ta mesec bo splošna raven energije zelo visoka. Zelo boste ustvarjalni, komunikativni, pozitivno nemirni. Čas izkoristite za pogovore glede novosti, ki jo želite izpeljati. V medsebojnih odnosih vam bo uspelo doseči harmonijo. Posvetite se umetniškimi in kulturnimi nagnjenjem.

Vzroka za praznovanje še nimate, kljub temu pa lahko nekoliko lažje zadihate, saj ste končno dočakali delo, ki vam je že dolgo ležalo na duši. Partner bo tega še najbolj vesel, saj ve, da mu boste poslej lahko posvečali več časa. Lepo vama bo, kot še dolgo ne, zato se le prepustite užitek.

OVEN

BIK

DVOJČKA

RAK

LEV

DEVICA

TEHTNICA

ŠKORPLJON

STRELEC

KOZOROG

VODNAR

RIBI

Nagradna križanka

		VRSTA APNENCA, IKRAVEC, ZBRST JAJČASTIH KRISTALOV	AVARI	MOGOČNA GORA	MAROGA, PEGA	SPLETKA, NAKLEP	MOŠKI PEVSKI GLAS		BARVA IGRALNIH KART	ANTON TROŠT	ALKALOID V TOBAČNIH LISTIH	BIBLIJSKA OSEBA	FRANCOSKI SLIKAR (AUGUSTE)	ZAPORNIK, JETNIK	SLOVENSKI PISATELJ (VITAN)	NADAV, PREDPLAČILO
		OSKAR HUDALES						RAZGLED NA VSE STRANI								
								POTOVALNI NAČRT								
										BELI CIMET						
										PETER LOVSIN						
IME NEMŠKEGA REZISERJA WENDERSA	TONJE PAVČEK		DEDALOV SIN						ZAVEST LASTNE VREDNOSTI						MESTEČE V SREDNEM IRANU	ITALJANSKI PISATELJ (CARLO)
	AMERIŠKA IGRALKA PARKER		ALFI NIPIČ						ZVEŽA DRŽAV							
REKA V NEMČIJI				PEVKA RUPPEL	AVTOR: KARLI DREMEL	IVAN ROB			ŽENSKI PEVSKI GLAS				ITALEC			
						IGOR TORKAR			KRAJ PRI LJUBLJANI				DANSKI PISATELJ (KARL ADOLPH)			
SLOVENSKA OPERNA PEVKA PRATUŽ-KACJAN					IRENA GRAFENAUER			OSKAR NEDBAL			KRAJ POD BOKOVOM					
					MESTO NA JAPONSKEM						ATOL V OTOČJU TUAMOTU					
MESTO V FRANCIJI			GLASBENO ZNAMENJE					GORA V SRBIJI					BIVALIŠČE UMRLIH			
			ENIGMATIK					ZVOK PRI GORENJU					SUHA TRAVNATA RAVNINA			
	LJUDSTVO NA KURILIH					GRŠKO-RIMSKI STARI VEK		NAČRT, UMISLEK				DERIVATI ALKOHOLA				
												MESTEČE V SRBIJI				
	PRISTANIŠČE NA JAPONSKEM							FRANCOSKI PLESALEC (MICHEL) SL. PESNIK PONIZ						RUSKI ZGODOVINAR (JEVGENIJ)	DVOŽIVKA	GRČJA POD RIMLJANI
	DENIS DIDEROT															
VZBOKLINA NA ŽENSKEM OPRŠJU Z MLEČNIMI ZLEZAMI					ŠVICARSKI PIANIST (GEZA)				ZDRAVILLO V OBLIKU PLOŠČICE							
					STRIPAR DISNEY				NAZIV ZA VOJVODINCA							
GORA NAD CHAMONIXOM			NOAH WEBSTER			HRVAŠKI ELEKTROTEHNIK (NIKOLA)					SADNA PLJAJCA	PRAVOSLAVNI ŠKOF				
			REKA V BOSNI									JUNAKINJA ROMANA 'APRIL'				
	ELZA BUDAU	MORSKI PRISTAN				INKOVSKI VLADAR				DELAVKA V SIRARNI						
		PETER ERZEN														
MESTO V FRANCIJI						PRISTANIŠČE V NEMČIJI				JAPONSKI REZISER (YASUJIRO)				GOVEJA MAŠČOBA		
FRANC. PLESALEC IN KOREOGRAF (MAURICE)						IGRALKA NELSEN				NEMADNA SMRT				GLAVNI ŠTEVNIK		

Mama da vpričo gostje hčerki nekaj denarja za sladkarije. Deklica vtakne denar v žep, ne da bi se zahvalila. "No, no," reče mamica z namrščenim obrazom, "ali ne veš, kako se reče? Kaj jaz običajno rečem tvojemu očetu, kadar mi da denar?" "Rečeš mu: 'Ravno pretrgal se nisi!'"

*

"Zakaj te včeraj ni bilo k Majolki?" "Žena me ni pustila." "Veš kaj, prijatelj, enkrat udari s pestjo po mizi, ženo pa daj čez koleno..." "Saj sem napravil tako. Najprej sem udaril s pestjo po mizi, potem sem dal ženo čez koleno in ji dvignil krilo, da bi jo...no, pa sem pomislil: Saj je doma tudi lepo!"

Nagradna križanka

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 11.000 tolarjev in sicer:

1. nagrada - 5.000 tolarjev
2. nagrada - 3.000 tolarjev
- tri nagrade po 1.000 tolarjev

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Steklarja, Cesta 1. maja 14, 1430 Hrastnik do 15.8.1999.

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v Steklarju št.6/1999 smo prejeli 59 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim:

1. nagrada - 5.000 tolarjev: Viktor Hudi, upok.
2. nagrada - 3.000 tolarjev: Ludvik Seničar, upok.
- 3.- 5. nagrada po 1.000 tolarjev: Marija Vozlič, upok., Nevenka Uldrijan, Ana Klenovšek, upok.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:
 VODORAVNO: Car, spis, Alost, NOVO, romb, tamar, PODJETJE, Aomori, O.H., Kiar, enigmatik, Capri, Ela, moda, Opaas, nit, amarela, balsa, Csokor, Eridan, B.Š., Trsat, oči, Menina, Ince, urin, naglas, Albion, tremolo, laik, Ozren, sintaksa, brk, Ažbe, Jaka, Alain, Igo, Leon, agon, Ekart, nos, strd, kapa, laski. NAVPIČNO: OPAL HRASNİK.

K.D.

STEKLAR

Hrastnik ureja uredniški svet:
 Marinka Anžlovar, Edita Čadež,
 Soniboj Knežak, Matija Koritnik,
 Slavko Marcen in Pavel Bauerheim.
 Glavni urednik: Slavko Marcen.
 Oblikovanje: Alenka Leskovšek.
 Fotografije: Branko Klančar.
 Grafična priprava in tisk:
 Grafex Izlake
 Naslov uredništva: Steklar Hrastnik,
 C. 1. maja 14, tel.: 0601 54 600.
 Po mnenju urada za informiranje pri
 vladi Republike Slovenije št. 23/32-934)
 z dne 25.1.1993 je glasilo
 proizvod informativne narave, za
 katere se plačuje 5-odstotni prometni
 davek.